

П. Г. Удхаус

Изпитанието на Осбърт
Мълинър

Непривичната сериозност в държането на господин Мълинър ни направи силно впечатление още щом влязохме във „Въдичарски отдиш“, а безмълвният, замислен начин, по който си сърбаше затопленото уиски с лимон, окончателно ни убеди, че нещо куца и то съществено. Затова се втурнахме към него да се осведомим съчувствено за причината за това необичайно поведение.

Нашата загриженост явно му допадна и той живна.

– Е, господа, нямах намерение да натрапвам на приятната ви компания личното си безпокойство, но все пак ще ви кажа, че един мой втори братовчед е напуснал жена си и е подал молба за развод. Затова съм тъй разстроен.

Нашата топлосърдечна барманка госпожица Посълтуейт, която бършеше чаши, внесе милосърдни нотки в разговора.

– Да не би някоя усойница да се е вмъкнала в семейното му гнездо? – поинтересува се тя.

Ала господин Мълинър поклати глава.

– Не, няма усойници. Всички неприятности произтичат от това, че щом братовчед ми заговорел, жена му се ококорвала, накланяла глава на една страна като канарче и питала „Кво?“ Той търпял единайсет месеца и три дни, което възнамерява да регистрира като нов европейски рекорд, след което решил, че е време да предприеме някакви мерки. – Тук господин Мълинър въздъхна. – Лошото е, че в днешно време женитбата е твърде достъпна за мъжа. Няма нищо по-лесно от това да оплете в мрежите си някое прелестно девойче, но ожени ли се, спира да го цени. Убеден съм, че това е причината за съвременния разцвет на разводите. За да се превърне в трайна институция, женитбата се нуждае от сериозни препятствия в периода на ухажването. Аз например изцяло отдавам непоклатимо щастливия брак, на който се радва моят племенник Осбърт, на непосредствено предхождащите го събития. Ако пътят му до олтара беше постлан с рози, той нямаше да държи толкова на жена си.

– Много време ли му трябваше, за да я накара да го оцени? – полюбопитствахме ние.

– Значи, любовта им бавно разцъфна? – опита се отгатне госпожица Посълтуейт.

– Напротив – обикнала го от пръв поглед. Онова, което направи ухажването на Мейбъл Петъррик-Соумс необичайно трудно за племенника ми Осбърт не бе студенина от нейна страна, а отношението на Башфорд Брадък. Това име говори ли ви нещо, господа?

– Не!

– А нямате ли впечатлението, че мъж с такова име може да притежава брутални наклонности?

– Май има нещо такова...

– И точно така било. В Централна Африка, където прекарал голяма част от живота си в изследване на девствени джунгли, щраусите заравяли глави в пясъка при вида на Башфорд Брадък и дори най-свирепите носорози отстъпвали заднишком и се криели зад дърветата, докато този човек отминел. Още щом се появил в живота на моя племенник, горкото момче разбрало, че носорозите си знаели работата.

До появата на Башфорд Брадък (продължи господин Мълинър) съдбата отрупвала с благоволения племенника ми Осбърт и дори прекалявала. Хубавец, като всички Мълинъровци, той освен външните си данни бил благословен и с безупречно здраве, жизнерадостен характер и толкова много пари, че данъчните власти подскачали от радост, като му изпращали формуляри за попълване. И на всичкото отгоре бил безумно влюбен в най-прелестното момиче и имал основания да вярва, че чувствата му са споделени.

Така минали няколко спокойни и блажени седмици. Осбърт преминал безпрепятствено през полагаемите се етапи на ухажването – телефонни обаждания, изпращане на букети, интерес към лумбагото на баща ѝ и ласкаво потупване на майчиното ѝ куче. Работите напреднали дотам, че можел с пълното одобрение на семейството да покани момичето на вечеря или театър. Именно по време на такава една възшебна вечер на хоризонта заплашително изплавала зловещата фигура на Башфорд Брадък.

Преди появата на Башфорд Брадък нищо не нарушавало идилично спокойствие на вечерта. Вечерята била първокласна, пиесата – забавна. На два пъти по време на трето действие Осбърт се осмелил да стисне ръката на момичето по жарък, макар и напълно джентълменски начин, и определено останал с впечатлението, че и то упражнило известен натиск върху ръката му. Затова няма защо да се учудваме, че когато се разделяли на стъпалата пред дома на Мейбъл, Осбърт стигнал до заключението, че е дал тласък на нещо хубаво и не бива да спира дотук.

Затова заложил всичко на късмета си – риск печели, риск губи – и като пресегнал, стиснал госпожица Петърик-Соумс в обятията си и я дарил с такава пламенна целувка, че тишината на нощта била нарушена от нещо като бомбена експлозия.

Ехото още не било заглъхнало, когато до лакътя му изникнал

широкоплещест мъж с официално облекло и цилиндър на главата.

Настъпило мълчание. Първо го нарушило момичето.

– Здравсти, Баши – казало то с неприкрито раздражение. – Откъде, по дяволите, цъфна? Мислех, че откриваш Конго.

Мъжът, наречен Баши, свалил цилиндъра от главата си, смачкал го с юмрук, оправил го с втори боксов удар, нахлузил го пак на главата си и заговорил с нисък, гръмовен глас:

– Тази сутрин се прибрах от Африка. Вечерях с майка ти и баща ти. Те ме осведомиха, че си отишла на театър с този господин.

– Запознайте се. Господин Мълинър, това е мой далечен братовчед – Башфорд Брадък.

– Приятно ми е – излъгал Осбърт.

Настъпило ново мълчание, докато Башфорд Брадък за пореден път свалил цилиндъра, сплескал го, оправил го и го върнал на темето си. Изглеждаше разочарован, че не се сеща какво друго да направи с него.

– Е, лека нощ – казала Мейбъл.

– Лека нощ – откликнал Осбърт.

– Лека нощ – рекъл и Башфорд Брадък.

Вратата след момичето се затворила. Осбърт откъснал очи от нея и ги прехвърлил върху изследователя. И тогава прочел в погледа му нещо крайно озадачаващо, което никак не му допаднало.

– Господин Мълинър – започнал Башфорд Брадък.

– Да?

– Мога ли да поговоря с вас? Отсега да знаете, че видях всичко.

– Всичко?

– Всичко. Господин Мълинър, вие обичате това момиче!

– Прав сте.

– Аз също.

– Така ли?

– Така.

Осбърт се посмутил. Единственото, което му хрумнало, било, че то ва ги правело сродни души, нещо като едно голямо семейство.

– При това я обичам от ей такава – пояснил Башфорд Брадък.

– Ей, каква?

– Ей, такава – посочил с ръка. – И съм се заклел, че ако някога някой мъж застане между нас, ако някой гнъсен, долен, подъл изцъклен мерзавец с уши като дръжки на кана се опита да ми отнеме това момиче, аз ще го...

– Ъ-ъ... какво?

Башфорд Брадък се изсмял рязко, стържещо.

– Чухте ли как постъпих с краля на Мгъмбо-Мгъмбо?

– Сега чувам, че Мгъмбо-Мгъмбо има крал.

– Вече няма!

Осбърт усетил между плешките си нещо лепкаво и пълпещо.

– Какво му направихте?

– Не ме питайте.

– Не, искам да разбера.

– По-добре недейте. Но ако продължите да се навъртате около Мейбъл Петърик-Соумс, ще си изясните на бърза ръка каква съдба постигна покойния крал. – Башфорд Брадък погледнал нагоре към премигващите звезди. – Какво хубаво време. Спомням си, че когато удуших с голи ръце ягуара в пустинята Нгоби, вечерта бе също тъй тиха и звездна.

Адамовата ябълка на Осбърт заподскачала.

– Кккккой ягуар?

– Едва ли го познавате. Просто един от тамошните ягуари. През първите пет минути малко ми се опря, защото дясната ми ръка беше гипсирана, та действях само с лявата. Е, господин Мълинър, желая ви спокойна нощ.

И Башфорд Брадък изчезнал в мрака, като преди това не пропуснал да свали цилиндъра, да го сплеска, да го оправи и пак да го нахлупи на главата си.

Няколко минути след като Башфорд Брадък се изгубил от погледа му, Осбърт Мълинър останал неподвижен, загледан подире му с невидящи очи. След това предпазливо се насочил към жилището си на Одли Стрийт и като успял след три неуспешни опита да си отключи, качил се в уютната си библиотека, сипал си едно силно бренди, отпуснал се в любимото си кресло и се отдал на размисли. Накрая, след една много бърза и втора по-бавна чашка, успял да поразмърда мозъка си и да го вкара в някакво що-годе свързано корито. Ала мислите му, за голямо съжаление, макар и вкарани в корито, били от такова естество, че категорично отказвам да ги разкрия.

Не е приятно, господа, да показваш свои близки роднини в неблагоприятна светлина, ала истината си е истина и не бива да се заобикаля. Затова съм принуден да призная, че племенникът ми Осбърт, забравяйки, че е един Мълинър, се гърчел в пипалата на гнъсен страх.

Бихме могли, разбира се, да му намерим оправдание. Светът се бил

громолясал отгоре му без никакво предупреждение и дори най-яките екземпляри се обезсърчават при подобни обстоятелства. Освен това не може да се каже, че средата, в която отрасна, и възпитанието, на което бе подложен, го бяха подготвили за подобна криза. Всеки галеник на съдбата, и то по рождение, неизменно се превръща в цивилизован джентълмен. А колкото сме по-цивилизовани, толкова по-зле умеем да се справяме с типове като Башфорд Брадък, правени за по-ранни и по-примитивни времена. Осбърт Мълинър просто не бил създаден за единоборство с първобитни хора. Като изключим умението му, при това не особено забележително, да играе бридж, единственото, за което истински го бивало, било колекционирането на старинни изделия от нефрит, а това едва ли щяло да му бъде от голяма полза, мислел си той, докато си наливал трета чашка, при счепкването с човек, който се развличал, дущейки ягуари с една ръка.

Виждал един-единствен изход от деликатното положение, в което бил изпаднал. Да се откаже от Мейбъл Петърик-Соумс означавало за него разбито сърце, но в случая несъмнено се налагало да избира между сърцето и главата и в този черен за него час взните категорично натежали по посока на главата. Разтреперан като трепетлика, племенникът ми Осбърт отишъл при писалището и се заел да съчинява прощално писмо.

Много съжалявал, писал Осбърт, че няма да е в състояние да се види с госпожица Петърик-Соумс на другия ден, както се били уговорили, тъй като за жалост го извикали по спешност в Австралия. Добавил, че му било изключително приятно да се запознае с нея и тъй като по всяка вероятност повече нямало да се видят, той щял да следи бъдещето ѝ с подчертан интерес.

Подписал писмото „С уважение, Ваш О. Мълинър“, отнесъл го в пощата и го пуснал в кутията. Сетне се прибрал и си легнал.

Телефонът до леглото му го събудил рано-рано на другия ден. Не вдигнал слушалката. Един поглед върху часовника му дал да разбере, че часът е осем и половина – тоест времето, когато цял Лондон си получава сутрешната поща. Твърде вероятно било Мейбъл да е получила токущо посланието му и да се опитва да обсъди с него съдържанието на същото. По телефона. Така че станал, изкъпал се, избръснал се, облякъл се и тъкмо привършвал без настроение закуската си, когато вратата на трапезарията се отворила и личният му прислужник Паркър известил тържествено появата на генерал-майор Мастърман Петърик-Соумс.

Леденостуден пръст бавно се разходил по гръбнака на Осбърт. Проклел се, задето пропуснал да даде съответни наставления на Паркър: да известява всички посетители, че не си е у дома. Станал с неимоверни усилия, тъй като се оказало, че страда от втечняване на костите, и посрещнал високия, прав като върлина, посребрен в косата и крайно внушителен възрастен мъж. Сетне се напънал, доколкото било по силите му, да бъде безупречен домакин.

– Добро утро – поздравил госта си. – Желаете ли пържено яйце?

– Не желая! – срязал го сър Мастърман. – Пържено яйце! Ха! Пържено яйце! Как не! Пфу! Ха! Фу!

Изговорил всичко това с такава погнуса, че ако на срещата присъствало трето лице, то, лицето, несъмнено би останало с впечатлението, че генерал-майорът е член на дружество, чиято дейност цели ликвидацията на пържените яйца. Осбърт обаче бил по-добре запознат с фактите и правилно изтълкувал генералската погнуса. Той не се изненадал, когато посетителят му – забивайки в младежа чифт стоманеносиви очи, които едва ли са били допринесли за неговата популярност сред някои военни среди – се впуснал незабавно да обсъжда писмото.

– Господин Мълинър, племенничката ми Мейбъл е получила от вас странно съобщение.

– О! Значи го е получила? – опитал се Осбърт да прояви жив интерес към темата.

– Пристигна тази заран. Пропуснали сте да залепите марка. Наложил се да заплатим три пенса.

– О, извинете, аз такава, веднага...

Генерал-майорът сър Мастърман Петърис-Соумс махнал с ръка и сложил край на извиненията.

– Това, което разстрои племенничката ми, не бе паричната загуба, а съдържанието на писмото. След прекараната с вас вчерашна вечер тя останала с впечатлението, че сте поели ангажимента да се оженим за нея.

Осбърт се изкашлял.

– Ами... таквоз... не съвсем... тъ-ъ... дори хич... не че... виждате ли...

– Много добре виждам. Подиграли сте се с чувствата на моята племенница, господин Мълинър. А аз съм се заклел, че ако някога някъде някой мъж си позволи да се подиграе с чувствата на някоя от племенничките ми, аз ще го... – Генералът прекъснал изказването си на сред най-интересното, взел от захарницата бучка захар и разсеяно започнал да я балансира на ръба на една препечена филийка. – Да сте чували за

капитан Уокиншо?

– Не.

– Капитан Д.Г.Уокиншо? Наистина ли не сте чували за него? Един такъв мургав, мършав, с монокъл? Свиреше на саксофон.

– Не го познавам.

– Нима? Аз пък допусках, че се познавате. Защото той се подигра с чувствата на племенничката ми Хестър. Нашибах го с камшик на стъпалата пред „Търтеите“, където той членуваше. А името Бленкинсоп-Копелдак да ви говори нещо?

– Не.

– Рупърт Бленкинсоп-Копелдак се подигра с чувствата на племенницата ми Гертруд. Беше от съмърсетските Бленкинсоп-Копелдаци. Имаше руси мустаци и отглеждаше гълъби. Нашибах го с камшик на стъпалата пред неговия Клуб на младите птицелюби. Да не забравя да ви попитам, господин Мълинър – в кой клуб членувате?

– Клуба на обединените колекционери на нефрит.

– Той има ли стъпала?

– Ъ-ъ... Мисля, че да.

– Добре, много добре. – Погледът на генерала се зареял замечтано. – Та значи, съобщението за годеща ви с племенничката ми Мейбъл ще се появи в утрешния брой на „Морнинг поуст“. Ако се появи и опровержение... Е, господин Мълинър, ще се видим на стъпалата пред вашия клуб.

И като върнал в чинията парчето бекон, което се опитвал да балансира върху чаена лъжичка, генерал-майор Петъррик-Соумс напуснал стаята.

Размишленията, на които се бил отдал племенникът ми предишната вечер, се оказали нищо в сравнение с новите, на които сега се посветил всеотдайно. Цял час седял, подпрял чело в ръце, и гледал навъсено сладкото от портокалови корички. Макар и бистроумен като всички Мълинъровци, в случая трябвало да се признае за пределно объркан. Положението се било заплело до такава степен, че не след дълго се качил в библиотеката и се опитал да го начертае на схема, като себе си обозначил с „X“. Ала дори това не разплело дилемата му и когато Паркър оповестил началото на обяда, Осбърт се изумил.

– Обяд ли? Че кога стана време за обяд?

– Току-що, сър. Ще ми позволите ли най-почтително да ви изкажа своите поздравления и благопожелания, сър?

– Ъ?

– Във връзка с вашия годеж, сър. Генералът ме осведоми, когато му отварях вратата, че бракът ви с госпожица Мейбъл Петърик-Соумс ще се състои не след дълго. И много добре стана, че сподели с мен тази новина, тъй като по този начин аз от своя страна бях в състояние да осведомя джентълмена, който се допита до мен по същия повод.

– Какъв джентълмен?

– Господин Башфорд Брадък, сър. Той се обади по телефона един час след като генералът си тръгна, и каза, че получил сведения относно вашия годеж и желал да узнае дали новината не е погрешна. Аз го уверих, че не е погрешна. Той обеща по-късно да намине да ви види. Много държеше да разбере кога точно ще си бъдете у дома. Извънредно приятен и възпитан джентълмен.

Осбърт скочил, сякаш столът под него внезапно се бил запалил.

– Паркър!

– Да, сър?

– Ненадейно ми се наложи да напусна Лондон. Веднага. Не знам къде отивам – вероятно Замбези или Гренландия, – но ще отсъствам много дълго. Къщата ще затворим, а прислугата получава отпуск за неопределено време. Ще им бъде предплатено за три месеца, а в края на тримесечния период да влязат във връзка с адвокатите ми от фирмата „Пийбъди, Тръп, Тръп, Тръп, Тръп и Пийбъди“. Съобщи им това.

– Много добре, сър.

– И... таквоз, Паркър, имам намерение да участвам в една любителска постановка, затова имай добрината да изтичаш до тъгъла и да ми купиш перука, брада, фалшив нос и големи тъмни очила.

Намеренията на Осбърт, когато – след като хвърлил предпазлив поглед в двете посоки на улицата – напуснал след около час дома си и заръчал на таксито да го откара до кой да е хотел в най-затънтената част на Кромуел Роуд, били крайно неопределени. Чак когато стигнал лелеяното убежище и се покрил от главата до петите с перуки, бради, носове и черни очила, той започнал да съставя по-конкретен план за предстоящата кампания. Остатък от деня прекарал в хотелската стая, а малко преди обяд на другия ден се отправил към магазина на братя Коен за употребявани дрехи с намерението да си закупи цялостен екип. На следващия ден щял да отплава за Индия и да поброди из света. Пътем щял да разгледа Япония, Екваториална Африка, Перу, Мексико, Китай, Венецуела, островите Фиджи и други природни красоти.

Братя Коен много се зарадвали, като го видели в магазина си. Полепнали по него, разпознали инстинктивно баламата, който ще поръчва

на едро. В този великолепен магазин освен дрехи на старо можете да се сдобиете на практика с всичко, което съществува – и е много трудно да избегнете тази участ, тъй като братята са извънредно усърдни продавачи. Не били изминали и пет минути, а Осбърт с лека почуда установил, че е горд собственик на специална шапка за пушене на пури, три кутии с чипове за покер, стикове за поло, спининг, виолончело, укулеле и аквариум със златни рибки.

Той зацъкнал раздражено с език. Тези братя Коен явно не били вникнали правилно в положението му. Явно си въобразявали, че Осбърт предприемал околосветско пътешествие единствено с цел да извлича удоволствия. Опитал се възможно най-членоразделно да им обясни, че през малкото злочести години, които му остават, преди да бъде достигнат от акула или тропическа треска, които да сложат край на мъките му, той съвсем нямал намерение да се забавлява с поло и покер, нито ще свири на виолончело, докато се наслаждава на закачливите подскоци на златните рибки. Със същия успех, заядливо додал той, можели да му предложат цилиндър и шевна машина.

– Донеси шевна машина на господина, Изидор!

– А докато му носиш цилиндъра, Лу – добавил Ървинг, – отбий се в отдела за обувки и помоли джентълмена да намине насам. Имате голям късмет – уверил той Осбърт. – Щом заминавате в далечна чужбина, трябва на всяка цена да се посъветвате с него. Нали сте чували за господин Башфорд Брадък?

Залепената брада не оставяла на показ почти нищо от лицето на моя племенник Осбърт, но и малкото, което се подавало от храсталака, пребледняло мъртвешки.

– Господин Б-б-б...?

– Точно така. Господин Башфорд Брадък. Големият изследовател.

– Въздух! – изграчил Осбърт. – Искам въздух!

Той се насочил скоростивно към вратата, но тя се отворила, преди той да я стигне, и пропуснала висок, изискан мъж с военна осанка.

– Къде е продавачът? – изрекъл новодошлият с ясен глас на патриций и Осбърт се смотал зад купчина панталони, за да не го зърне генерал-майор сър Мастърман Петърик-Соумс.

Тълпа отбрани Коеновци се юрнала да го обслужва, като пътем Изидор грабнал една рибарска шапка, а Ървинг – микроскоп и две игриглавомки. Генералът само ги отпъдил с широк жест.

– Имате ли камшици? – попитал.

– Да, сър, колкото искате.

– Дайте ми як, жилав камшик със средно голяма дръжка – направил поръчката си генерал-майорът.

В този миг се върнал Лу, следван от Башфорд Брадък.

– Този ли е господинът? – любезно се поинтересувал Башфорд Брадък. – Разбрах, че заминавате за чужбина, сър. За мен ще е удоволствие, ако мога да ви бъда от полза.

– Боже мой! – възкликнал генералът. – Башфорд, момчето ми! Ти ли си? Тук е толкова тъмно, че едва те познах.

– Запали лампата, Ървинг! – наредил Изидор.

– Не! – ревнол Осбърт. – Имам слаби очи.

– Щом са ви слаби очите, не бива да ходите в тропиците – посъветвал го Башфорд Брадък.

– Твой приятел ли е господинът? – поинтересувал се генералът.

– А, не, само ще му помогна да си избере подходяща екипировка.

– Джентълменът вече се снабди с шапка за пушене на пури, чипове за покер, стикове за поло, спининг, виолончело, укулеле, аквариум със златни рибки, цилиндър и шевна машина – осведомил присъстващите Изидор.

– В такъв случай – рекъл Башфорд Брадък – остава му да си купи тропически шлем, партенки и мехлем против ухапвания от алигатор.

И с непоколебимата решимост на голям изследовател, пазаруващ екипировка за чужда сметка, той докомплектовал Осбърт.

– Какво те води насам, момчето ми? – попитал генералът.

– Мен ли? Ами искам да си купя обувки, подковани с шипове. Имам намерение да стъпча с тях едно влечуго.

– Какво съвпадение! Аз пък търся камшик, за да нашиbam с него едно влечуго.

– Лоша седмица за влечугите – заключил Башфорд Брадък.

Генералът кимнал мрачно.

– Разбира се, не е изключено да се окаже, че моето влечуго не е съвсем влечуго – продължил замислено той. – Може да не го оценявам правилно, като го класифицирам сред безгръбначните. В такъв случай камшикът ще се окаже излишен. Но винаги е полезно да имаш подръка такава вещ.

– Несъмнено. Какво ще кажете да обядваме заедно, генерале?

– С удоволствие, скъпи Башфорд.

– Довиждане, сър – кимнал дружелюбно Брадък, прощайки се с Осбърт. – Радвам се, че можах да ви помогна. Кога отплава корабът ви?

– Господинът потегля утре заран с „Раджпутана“ – услужливо го

осведомил Изидор.

– Какво! – възкликнал генералът. – Боже мой! Не разбрах, че замислите за Индия! Живял съм там сума ти години и мога да ви дам маса полезни съвети. Значи, на старата „Раджпутана“? Главният стюард е мой добър познат. Ще дойда да ви изпратя – хем ще си побъбрят него. Тъкмо ще подметна и някоя добра дума за вас, да бъде по-услужлив. Не, не ми благодарете. И без това ми е тежко на душата, та с удоволствие ще се разговаря.

Когато Осбърт допълзъл до бърлогата си на Кромуел Роуд, той бил вече твърдо убеден, че съдбата се е отнесла прекалено строго с него. Щом като сър Масърман Петърлик-Соумс възнамерявал да го изпрати, всякакви корабоплавателни опити отпадали. На окъпаната от обедното слънце палуба на презокеанския параход генералът неминуемо щял да го разпознае дори под обилната дегизировка. Планът за бягство трябвало изцяло да бъде преразгледан. Осбърт поръчал две кани силно кафе, вързал си мокра кърпа около челото и за кой ли път се отдал на размисли.

За Мълинъровци често се казва, че можеш да ги озадачиш, но не и да ги стъписаш. Наближавало време за вечеря, когато Осбърт най-сетне избрал нов план за действие, при това далеч по-доброкачествен от първия, както самият той преценил.

Намеренията му да се изгуби в чужди земи явно не били правилни. За човек като него, копнеещ никога вече да не види генерал-майор Масърман Петърлик-Соумс, единственото сигурно убежище било някое лондонско предградие. Моментна прищявка можела да накара генерала да си стегне куфара и да отпраши със следващия параход за Далечния Изток, ала нищо никога не било в състояние да го принуди да се качи на влака за Дълидж, Крикълуд, Уинчмор Хил, Брикстън, Балъм или Сърбитън. В тези неизбродни пустоти Осбърт щял да бъде в пълна безопасност.

За това решил да дочака прикритието на нощта, да се върне в дома си на Одли Стрийт, да си вземе колекцията от стар нефрит и други вещи от първа необходимост и да изчезне в неизвестността.

Наближавало полунощ, когато той предпазливо се промъкнал по познатите стъпала и пъхнал ключа си в познатата ключалка. Опасявал се да не би Башфорд Брадък да държи къщата под око, но, слава Богу, от него нямало и следа. Вмъкнал се на пръсти в тъмното предверие и

тихичко затворил след себе си външната врата.

В същия миг забелязал, че изпод вратата на трапезарията се процеждала ивица светлина.

В първия миг това свидетелство, че къщата не е необитаема, както Осбърт си въобразявал, доста го стреснало. После се съвзел, тъй като разбрал какво е станало. Явно личният му прислужник Паркър, вместо да напусне дома, както му е било наредено, се е възползвал от предполагаемото отсъствие на работодателя си и е решил да позабавлява в уютна обстановка някоя приятелка. Обзет от праведен гняв, Осбърт се запътил с решителна стъпка към трапезарията и там установил, че подозренията му са изцяло оправдани. Масата била сервирана за интимна вечеря на четири очи. Липсвали напитките и храната и това вероятно обяснявало и безлюдие в стаята. Осбърт имал всички основания да подозира, че Паркър и приятелката му са долу в килера и си набавят необходимото.

Племенникът ми пламнал от справедлива ярост от върха на перука-та до подметките на обувките си. Ето, значи, каква била работата! Чакал го само да обърне гръб!

Прозорците били скрити зад тежки завеси и той безшумно се шумнал зад тях. Решил да изчака началото на пиршеството и тогава да изскочи отпреде им като отмъстителна Немезида, да се изправи лице в лице с провинилия се прислужник и да го наругае със силни и изразителни епитети. Башфорд Брадък и генерал-майор сър Мастърман Петъррик-Сомс може и да го били сплашили със своите извисяващи се над него ръстове и мускули като пресукани въжета, но пред бълха като Паркър бил убеден, че ще се представи в добра светлина. През последните четирийсет и осем часа Осбърт толкова се бил напатил, че неприятностите с един Паркър – метър и шейсет и два сантиметра бос – очаквал като освежителен бриз.

Не се наложило да чака дълго – скоро се дочули стъпки. Той свалил безшумно перуката, брадата и черните очила. Никакъв камуфлаж не бивало да смекчи удара, който щял да бъде нанесен на Пъркър при вида на домакина. И се приготовил за тигров скок.

Обаче не скочил. Вместо това отстъпил назад като костенурка в черупката си и, дишайки през ушите, се опитал да постигне космическа тишина. Защото не влязъл Паркър, нито някоя негова лекомислена приятелка, а двойка бабаити с такава умопомрачителна физическа надареност, че Башфорд Брадък щял да изглежда пред тях като хилаво недоносче.

Осбърт се вцепенил. Никога не бил виждал бандити, а след като

вече ги видял, страшно му се приискало това да било станало през телескоп. Затова се зарадвал, когато въздухът, който успял да задържи осемдесет секунди в белите си дробове, та затова накрая го изпуснал гръмко, бил удавен в празничните залпове на отпушеното шампанско.

При това шампанското било от любимите лични запаси на племенника ми. Грабителите – каквито били извън всякакво съмнение двамата – били убедени, че заслужават само най-доброто. Днес, когато всеки се подлага на някаква диета, рядко се среща едновременният тип вечерящ, който не брои калориите, а с гордо вирнато чело се отдава на разгул, докато му се подбелят очите. Гостите на Осбърт явно се числели към тази вече измираща порода. Виното си пиели от бирени халби и нагъвали едновременно три вида месо – свинско, агнешко и говеждо, – сякаш кръвното налягане още не било измерено. Втори гръмовен изстрел оповестил отварянето на поредната бутилка шампанско.

В началото на вечерята липсвал всякакъв трапезен разговор. Ала след като острите напъни на глада били притъпени от две кила шунка и същите количества говеждо и агнешко, бандитът, седящ по-близо до Осбърт, се поотпуснал. Той огледал одобрително стаята.

– Готина колибка, а, Ърнест? – рекъл.

– Рrrrr – отвърнал лаконично другият, комуто картофената салата пречела да се отдава на многословни излияния.

– Трябва да е баронет или нещо такова.

– Рrrrr – съгласил се пак вторият злодей, сипал си още шампанско и подсиллил алкохолното му съдържание с портвайн, шери, италиански вермут, отлежал коняк и ментов ликьор.

Първият бандит се замислил.

– Като казах баронет, та се сетих... Винаги съм се питал... Да предположим, че даващ вечеря...

– Рrrrr.

– Например в тази стая.

– Рrrrr.

– Та въпросът ми е: дали сестрата на баронета ще влезе в трапезарията преди дъщерята на по-малкия брат на херцога? Много съм си бърхтил главата.

Вторият изверг пресушил шампанското, портвайна, шерито, италианския вермут, отлежалия коняк и ментовия ликьор и си забъркал още една халба от същото.

– Дали ще влезе, казваш?

– Да, в трапезарията.

– Ами ако е по-пъргава в краката, ясно, че ще влезе преди другата. Ясно като бял ден.

Първият злодей повдигнал едната си вежда.

– Ърнест – изрекъл той хладно, – приказваш като необразован син на... хайде да не казвам, ти си знаеш. Толкова ли не си чувал за обносните в изисканото общество?

Вторият пламнал до корените на ушите си. Нямамо съмнение, че забележката го е засегнала по най-болното място. Настъпило напрегнато мълчание. Първият се върнал към менюто. Вторият го наблюдавал с враждебен поглед. Имал вид на човек, дебнеш подходящ случай – и не след дълго късметът му излязъл.

– Харълд – рекъл той.

– Ъ? – откликнал първият.

– Не мляскай като свиня, Харълд!

Първият се изумил. В очите му блеснал огънят на беса. Бронята му, както и тази на неговия партньор, била пробита.

– Кой мляска?

– Ти.

– Като свиня?

– Като свиня!

– Аз?

– Рррр.

– Мляскам, значи?

– Рррр. Като свиня.

За Осбърт, надзъртащ предпазливо между пролуките в завесите, немало съмнение, че обилните напитки, излочени без задръжки от двамата му гости, вече действали. Думите излизали завалени от устите им, а очите им били зачервени и подпухнали.

– Аз може да не знам за по-малките сестри на баронетите – подел отново бандитът Ърнест, – но поне не мляскам като свиня.

И за да даде нагледен урок, взел едно овнешко бутче и го заръфал с превзета изисканост.

Предизвикателството било прието. Гледката, която представлявал благоприличие хранещият се бандит Ърнест, била непосилна за бандита Харълд. Той явно не бил готов да понесе урок по етикеция от човек, на когото гледал като на низшестоящ в обществената стълбица. Със светкавичен замах той сграбчил стоящата пред него бутилка и много точно я стоварил върху главата на колегата си.

Осбърт Мълинър се увил плътно в завесата. Спортният дух му

нашепвал, че пропуска нещо изключително, че много други биха дали мило и драго за това място непосредствено до ринга, но не можел да си наложи да надзърне навън. Впрочем, слуховото възприятие на бушуващата битка било достатъчно внушително. Всяко „фрас!“ и „тряс!“ му давало да разбере, че двамата състезатели се налагат взаимно с практически всеки предмет в стаята без тапетите и големия бюфет. До слуха на Осбърт долитали и словесни съчетания, за чието съществуване той и не подозирал. А колкото повече напредвала битката, толкова повече си давал въпроса: каква ли ще е реколтата?

В следващия миг го оглушил титаничен грохот и всичко утихнало със същата внезапност, с която било започнало.

Изминала не една минута, преди Осбърт да се осмели да надзърне през завесите, и то само с едно око. А когато се преборил със себе си, пред него се разкрила сцена като след оргия – от онези, на които киното дължи своята популярност. В сценично отношение всичко било безупречно. Липсвали единствено няколко момичета, необременени от излишни дрехи.

Осбърт се измъкнал от убежището си и огледал руините. Бандитът Харълд бил напъхан в камината. Бандитът Ърнест лежал свит на две под масата. Осбърт не можел да повярва, че това са същите здравеняци, нахълтали неотдавна в трапезарията да се насладят на своята импровизирана вечеря. Харълд приличал на нещо, тайно домъкнато от котката и минато през центрофуга, а Ърнест го оставил с впечатлението, че неотдавна са го прекарвали през месомелачка. Ако са били известни на полицията – което никак не било изключено, – то тя надали щяла да ги разпознае в сегашния им вид.

Мисълта за полицията подсетила племенника ми за неговия граждански дълг. Той вдигнал телефона и се обадил в най-близкия участък, откъдето го уверили, че пазителите на реда и закона ще се явят незабавно, за да приберат останките. Осбърт се върнал в трапезарията да ги чаква, ала атмосферата на разруха, преобладаваща в стаята, го потискала. Имал нужда от глътка свеж въздух. Излязъл отвън на стълбите и задисал дълбоко.

И както си стоял, от мрака изникнала смътна фигура и върху рамото му легнала нечия тежка ръка.

– Господин Мълинър, ако не се лъжа? Добър вечер – чул той гласа на Башфорд Брадък. – Искам нещо да ви кажа.

Осбърт го изгледал, без да му трепне окото. Бил обзет от странна,

почти свръхестествена невъзмутимост. Това се дължало на факта, че тъй като всичко на този свят е относително, в този момент той гледал на Башфорд Брадък като на хилаво недоносче и не можел да се начуди как изобщо е допуснал да се главоболи заради него. За човек, напуснал току-що обществото на Харълд и Ърнест, Башфорд Брадък бил член на гастролираща трупа циркови джуджета.

– А, Брадък! Вие ли сте? – попитал разсеяно Осбърт.

В този миг до тях изскърцали спирачки и от колата се изсипали полицаи.

– Господин Мълинър? – попитал един сержант. Осбърт го поздравил любезно.

– Заповядайте, влизайте направо. Те са в трапезарията. Боя се, че се отнесох грубичко с тях. Няма да е зле да извикате лекар.

– Толкова ли са зле?

– Едва ли ще са годни за повторна употреба.

– Е, сами са си търсили майстора – философски заключил сержантът.

Башфорд Брадък изслушал тази размяна на реплики с озадачен вид.

– Какво става? – попитал най-сетне.

Осбърт се сепнал, тъй като отново бил потънал в мислите си.

– Още ли сте тук, приятелче?

– Тук съм.

– Някакъв въпрос ли имате към мен? Да не би нещо да ви тежи на душата?

– Просто исках да ви видя за малко насаме, господин Мълинър.

– Разбира се, момчето ми. Разбира се. Изчакайте само да изпратя полицията, и ще бъда изцяло на ваше разположение. Имах леки неприятности с едни бандити.

– Бан... – започнал Башфорд Брадък, но в този миг от къщата излезли двоица полицаи. Помежду си крепели бандита Харълд, а подире им други двама влачели бандита Ърнест. Шествието се затваряло от сержанта, който – щом зърнал Осбърт – поклатил глава и го изгледал строго.

– Друг път по-внимателно – сгълчал го той. – Вярно, че са си го търсили, но не бива да си изтървавате така нервите. Някой път може...

– Май наистина съм прекалил – признал Осбърт. – Но в такива случаи ми причернява пред очите. Кръвта ми кипва, нали разбирате? Е, лека нощ, сержанте, лека нощ. А сега – обърнал се той към Башфорд Брадък и го уловил здраво подръка, – по какъв повод желаехте да ме

видите? Заповядайте вкъщи. Там никой няма да ни се пречка. Освободил съм за днес прислугата. Ще бъдем само двамата.

Башфорд Брадък си измъкнал ръката от хватката на моя племенник. Лицето му в светлината на уличната лампа било мъртвешки бледо.

– Вие ли... – той преглътнал. – Вие ли сте ги...

– Дали аз ги подредих така? Имате предвид онези двамата? О, да. Заварих ги в трапезарията – ядяха ми храната и ми пиеха виното, без да им мигне окото, та трябваше да се заема с тях. Но сержантът беше прав. Като си изгърва нервите, наистина ставам груб. Трябва да помня – извадил той носната си кърпичка и завързал на възел единия ѝ край. – Редно е да се излекувам от този порок. Лошото е, че не си знам силата. Но вие още не сте ми казали в каква връзка искате да ме видите.

Башфорд Брадък преглътнал два пъти в бърза последователност. Минал крадешком покрай Осбърт и заслизал заднишком по стълбите. Никак не изглеждал добре. Лицето му било добило зеленикав оттенък.

– А, не, няма нищо.

– Но, скъпи ми приятелю – запротестирали племенникът ми, – трябва да е нещо важно, щом сте си направили труда да дойдете посред нощ.

Башфорд Брадък преглътнал мъчително рибята кост, заседнала в гърлото му.

– Ами... ето каква е работата. Аз... такава... видях в сутрешния вестник съобщението за вашия годеж, та си помислих... таквоз... да намина да ви попитам какво бихте желали за сватбен подарък.

– Скъпи приятелю! Колко мило!

– Защото... такава... човек се чувства ужасно глупаво, като подари прибори за риба, а после се окаже, че всички останали са подарили същото.

– Така си е. Заповядайте вътре да поговорим.

– Не, няма да влизам, благодаря. По-добре ми пишете. До поискване, Бонго-на-Конго, те там ме знаят. Заминавам незабавно.

– Разбира се – рекъл Осбърт и свел поглед към краката на събеседника си. – Скъпи приятелю, защо сте си сложили такива невероятни обувки?

– Страдам от мазоли.

– А шиповете за какво са?

– Облекчават напрежението в стъпалата.

– Аха. Е, лека нощ, господин Брадък.

– Лека нощ, господин Мълинър.

– Лека нощ.

– Лека ноц.

КРАЙ

© 1929 П. Г. Удхаус
© 1997 Жечка Георгиева, превод от английски

P. G. Wodehouse
The Ordeal of Osbert Mulliner, 1929

Сканиране: NomaD, 2007
Разпознаване и редакция: sir_Ivanhoe, 2007

Публикация:

П. Г. Удхаус
СТРИХНИН В СУПАТА...
И МНОГО ДРУГИ ИСТОРИИ
Английска

Подбор и превод от английски: Жечка Георгиева
Художествено оформление: Момчил Колчев
Печатни коли 38. Формат 84/108/16
ИК „КОЛИБРИ“, София, 1997
Печат: „АБАГАР“ ЕООД, В. Търново
ISBN 954-529-065-X

P. G. WODEHOUSE
Very Good Jeeves
Carry on Jeeves
Young Men In Spats
Eggs, Beans and Crumpets
Meet Mr. Mulliner
Mulliner Nights

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4569>]